

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát
Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-1218/23-H
Sp. zn. ČŠIH-S-198/23-H

Název	Gymnázium Boženy Němcové, Hradec Králové, Pospíšilova tř. 324
Sídlo	Pospíšilova tř. 324/7, 500 03 Hradec Králové
E-mail	gbn@gybon.cz
IČO	62 690 043
Identifikátor	600 011 666
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jan Štěrbá
Zřizovatel	Královéhradecký kraj
Místo inspekční činnosti	Pospíšilova 324/7, Hradec Králové
Inspekční činnost na místě	23. 10. 2023 – 25. 10. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Získávání a analýza informací o vzdělávání dětí a žáků, o činnosti škol a školských zařízení zapsaných do školského rejstříku, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy dle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem dle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Gymnázium Boženy Němcové, Hradec Králové, Pospíšilova tř. 324 (dále „škola“) vykonává činnost střední školy. Škola poskytuje střední stupeň vzdělání s maturitní zkouškou (dále „MZ“) v denní formě vzdělávání v oboru vzdělání 79-41-K/61 Gymnázium (šestileté studium). Ke dni inspekce se v 18 třídách vzdělávalo celkem 529 žáků.

O činnosti školy lze získat informace na webových stránkách www.gybon.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy působí ve své funkci od roku 2006, při řízení školy využívá svých dlouholetých profesních zkušeností. Systematickým naplňováním stanovených záměrů v oblasti personálních, materiálních a finančních podmínek vytvořil příznivé předpoklady pro stávající fungování školy i pro další perspektivní rozvoj gymnázia. Koncepční vize podporuje nejen kvalitní realizaci všeobecného gymnaziálního vzdělávání, ale definuje i potřeby rozvoje školy v oblasti technologických a výukových inovací nebo možností společného vzdělávání pro žáky podle jejich specifických potřeb, např. systémové zajištění psychologické, inkluзивní a preventivní péče. Nedílnou součástí definovaných strategií je utváření příznivého vzdělávacího prostředí, interpersonálních vztahů a uskutečňování konceptu školních a zájmových aktivit. Efektivitu řízení podporuje využití dalších nástrojů řízení (Google Classroom, Moodle), které slouží i jako úložiště dokumentů školy a databáze digitálních výukových materiálů.

Rozvíjené partnerské vztahy s akademickým prostředím (Univerzita Hradec Králové, Masarykova univerzita Brno), zahraničními školami a institucemi přispívají ke sdílení edukativních zkušeností, k profilaci žáků i vzdělávání nadaných žáků, mj. prostřednictvím mezinárodních projektů a výměnných pobytů v rámci programu Erasmus+. Vedení školy podporuje konstruktivní dialog s jednotlivými aktéry vzdělávání, žáci mají příležitost vyjádřit se ke kvalitě vzdělávání a přístupu jednotlivých učitelů formou elektronických dotazníků. Iniciativa žáků se příznivě promítá v utváření školního prostředí, při prezentaci gymnázia na veřejnosti, při organizaci tradičních akcí (veřejná vystoupení pěveckého sboru GYBON a francouzského divadla Atelier théâtre GYBON, hudební festival Gybonfest, studentský časopis Gybonoviny, charitativní činnost aj.) i v jejich zapojení do života školy prostřednictvím studentské rady. Škola aktivně spolupracuje s Klubem rodičů a přátel při Gymnáziu Boženy Němcové z.s., který finančně podporuje žákovské sportovní a kulturní aktivity.

Realizovaný způsob řízení vychází z jasně vymezených úkolů a povinností, účelného delegování kompetencí v rámci užšího vedení a spoluodpovědnosti všech zaměstnanců za optimální chod školy. Jeho nedílnou součástí je funkční přenos informací (systém provozních porad a pedagogických rad) a důsledně využívané kontrolní mechanismy zahrnující všechny součásti školy. Spolupráce vyučujících, zejména při koordinaci svého působení ve výchovně vzdělávacím procesu, organizaci školních a mimoškolních akcí a soutěží, probíhá na platformě metodických orgánů.

Vedení školy monitoruje a vyhodnocuje všechny oblasti pedagogických procesů. Nástrojem kontroly je i pravidelná hospitační činnost, z jejíž závěrů vyplývají pozitiva i negativa ve sledované výuce a konkrétní doporučení směřující ke zlepšení pedagogické práce. Zpětná

vazba poskytovaná pedagogům směřující k eliminaci metodických nedostatků ve výuce však zatím není ve všech případech zcela efektivní, což se v části hodin projevilo užíváním méně účinných didaktických postupů.

Ve škole působí stabilní, odborně kvalifikovaný pedagogický sbor. V letošním školním roce ředitel školy přidělil dvěma začínajícím učitelům zkušené mentory, kteří jim pomáhají při vstupu do praxe. Vedení školy podporuje profesní vzdělávání pedagogických pracovníků prostřednictvím vzdělávacích aktivit. Ve sledovaném období se vyučující zúčastnili seminářů a webinářů zaměřených např. na nové metody vzdělávání, práci s třídním kolektivem, formativní hodnocení. Škola je fakultní školou Univerzity Hradec Králové, vyučující zajišťují jejím studentům odbornou praxi.

Škola je aktivní v oblasti zapojení do různých projektů, ze kterých získala finanční prostředky na realizaci vzdělávání pedagogických pracovníků, zapojení odborníků z praxe do výuky, zajištění tandemové výuky aj. K posílení financování školy přispěly též získané dotace, které byly určené na podporu žáků v soutěžích (Excellence), prevenci rizikového chování (adaptační kurzy), zlepšení materiálního vybavení a uskutečnění workshopů a přednášek zaměřených na polytechnické vzdělávání žáků aj. Přínosem pro školu jsou i získané dary od fyzických a právnických osob a příjmy z doplňkové činnosti (pronájem tělocvičny, učeben, pořádání vzdělávacích akcí aj.).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Škola má účelně nastavený systém organizace výuky. Již od 3. ročníku mají žáci možnost volby předmětu hudební výchova nebo výtvarná výchova. Dlouhodobě se osvědčilo dělení výuky na skupiny napříč ročníky (např. cizí jazyky, hudební výchova, výtvarná výchova, český jazyk, matematika, laboratorní cvičení z chemie a biologie, volitelné semináře). Umožňuje to vyšší míru aktivního zapojování žáků do výuky. V posledních dvou letech studia je důraz kladen na možnost volby předmětů společenskovedního, přírodovědného nebo jazykového zaměření, popř. deskriptivní geometrie nebo programování, což přispívá k včasné profilaci žáků s ohledem na jejich budoucí profesní zaměření.

Škola buduje funkční systém podpory nadaných žáků, kterým umožňuje vzdělávat se podle individuálního vzdělávacího plánu nebo dle pravidel individuální úpravy docházky. Ve škole je realizován kroužek chemie, francouzského divadla a tvůrčího psaní.

V hospitovaných hodinách vládla během inspekční činnosti příjemná pracovní atmosféra s respektujícím přístupem žáků i vyučujících. Žáci dodržovali nastavená pravidla chování a práce, bez obav sdělovali své postřehy a komentovali průběh své práce. Vyučující žáky v úvodu hodiny seznamovali nejčastěji s tématem, vzdělávací cíl vyplynul v jejím průběhu. Nízká míra využívání širokého spektra metod a forem práce měla vliv na míru aktivity žáků ve výuce. V půlených hodinách se vyučujícím dařilo žáky více zapojovat do výuky. Převažovala frontální výuka s řízeným rozhovorem, často doplněná samostatnou prací žáků. V několika hodinách byla zaznamenána výuka vedená formou výkladu učitele a nízkou aktivitou žáků, kteří si zapisovali výklad do pracovního sešitu. Vyučující zařazovali do výuky v malé míře kooperativní metody práce (práce ve dvojicích, skupinová práce) s ohledem na podporu rozvoje vzájemné spolupráce a interakce mezi žáky. Pedagogové žákům poskytovali dostatek času pro řešení úloh a formulaci svých odpovědí, v případě potřeby jim poskytovali průběžnou podporu. Ve výuce byla ojediněle viděna diferenciací a individualizací práce vzhledem k aktuálním vzdělávacím možnostem žáků a jejich

odlišnému pracovnímu tempu. Všichni žáci plnili stejné úlohy. V polovině hospitovaných hodin vyučující účelně pracovali s chybou s ohledem na další učení žáků. Žáci pracovali s různými zdroji informací pouze sporadicky, jen výjimečně byli vedeni ke kritickému myšlení, k vlastnímu bádání a objevování. V několika sledovaných hodinách byli žáci hodnoceni známkou (ústní zkoušení, písemný test). Didaktické pomůcky (pracovní listy, mapy, atlasy, kartičky, obrázky, pexesa aj.) byly použity v polovině hospitovaných hodin, přičemž vhodně podpořily názornost učiva. Využívání digitálních technologií ve výuce nebylo vždy efektivní, pracovali s ní převážně vyučující. Závěry většiny hodin učitelé nevyužili k vyhodnocení dosažení vzdělávacího cíle za aktivní účasti žáků, jen ojediněle vedli žáky k sebehodnocení. Prvky vzájemného hodnocení a prvky formativního hodnocení nebyly ve sledované výuce zaznamenány.

Hodnocení výsledků vzdělávání

K hodnocení vyučující využívají běžné nástroje – různé druhy zkoušek (např. písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové). Sjednocujícím kritériem je minimální počet známek za klasifikační období s ohledem na hodinovou týdenní dotaci daného předmětu. Další kritéria, jako např. váhy jednotlivých nástrojů hodnocení, procentuální rozložení jednotlivých klasifikačních stupňů, si volí každý vyučující dle svého uvážení.

Vnitřní i vnější informační systém je funkční. O průběžných výsledcích žáků jsou žáci, učitelé, vedení školy a zákonní zástupci žáků informováni prostřednictvím elektronického informačního systému, osobně zákonní zástupci žáků na třídních schůzkách, případně při individuálních konzultacích. Vedení školy sleduje výsledky žáků v jednotlivých předmětech, vyhodnocuje jejich úroveň, v případě potřeby přijímá opatření. Žákům ohroženým školním neúspěchem nebo žákům, kteří mají zájem si vylepšit své výsledky vzdělávání, učitelé poskytují konzultace. Opatřením pro zlepšení výsledků vzdělávání po období distanční výuky probíhající vzhledem k pandemii covid-19 bylo organizováno doučování pro žáky napříč ročníky (český jazyk a literatura, matematika, německý jazyk, fyzika a chemie). Nejen o účinnosti tohoto opatření svědčí i výsledky, kterých žáci dosáhli na konci školního roku 2022/2023. Z celkového počtu 533 žáků prospělo s vyznamenáním 48,2 % žáků, prospělo 50,8 % žáků a 0,9 % žáků neprospělo.

Pro zjišťování dosažené úrovně výstupů stanovených školním vzdělávacím programem škole slouží výsledky výběrového zjišťování výsledků žáků. Stabilně v něm dosahují nejvyšší, výborné úrovně. Dalším nástrojem, který vyučujícím poskytuje zpětnou vazbu o úrovni vědomostí a dovedností žáků získaných v průběhu jejich šestiletého studia, jsou MZ. Ve sledovaném období posledních tří školních let všech 262 žáků přihlášených k MZ v jarním zkušebním období let 2021 – 2023 odmaturovalo ve společné části MZ úspěšně. Jen minimum žáků ukončuje nebo přerušuje studium v průběhu svého vzdělávání. V posledních třech uzavřených školních letech šlo v průměru o osm žáků ročně, což je kolem 1,5 % z celkového počtu žáků školy (nejčastěji přestup na jinou střední školu).

O vysoké motivaci žáků dosahovat co nejlepších výsledků svědčí jejich úspěchy v předmětových soutěžích a olympiádách. Žáci tradičně zauímají přední místa v okresních a krajských kolech a postupují do kol národních. Ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 žáci dosáhli vítězství v krajských kolech mnoha soutěží a olympiád - jak v matematické, přírodovědné, tak i jazykovědné oblasti. K největším úspěchům školy patří i umístění v národních kolech soutěží a olympiád, např. Čtení nahlas – francouzský jazyk (kategorie ZŠ/NG a SŠ/VG – 3. místo), Matematický klokan (kategorie Junior – 1. místo), Chemikládní – týmová soutěž (3. – 4. místo), Republikové finále ve florbalu (3. místo), Republikové

finále v šachu (2. místo), Mezinárodní dějepisná soutěž Cheb (Evropa za 2. světové války 1939 – 1945 – 3. místo).

Školní poradenské pracoviště má účelně rozdělené kompetence. Zvýšenou pozornost věnuje škola příchodu žáků do primy. Každoročně pro ně organizuje adaptační kurzy, zaměřené na osobnostní a sociální výchovu, následně jsou realizována sociometrická šetření. Po vyhodnocení jsou s výsledky seznámeni jak žáci, tak učitelé i rodiče. V rámci kariérového poradenství výchovná poradkyně poskytuje individuální konzultace žákům, zajišťuje spolupráci s vysokými školami, v rámci projektu Den s osobností organizuje besedy s absolventy školy a významnými osobnostmi města. K osobnostnímu a sociálnímu rozvoji žáků přispívá pestrá nabídka kurzů (lyžařský, cyklistický, sportovně turistický, hudebně výtvarný). Preventivní program, který je zaměřen na užívání návykových látek, záškoláctví, šikanování, virtuální drogy, ale i na poruchy příjmu potravy, je nenásilně začleňován do všech činností školy, i proto je výskyt rizikového chování ve škole velmi nízký. Na plánovaných aktivitách škola spolupracuje s externími odborníky a organizacemi, vzdělávací nabídka je účelně posilována pořádáním besed, přednášek nebo projektů (např. Konsent z.s., KAM z.s., LORA Asist LFHK), žáci se dlouhodobě zapojují do charitativních akcí a aktivit (např. Běh pro Boženku, Světluška, pomoc nevidomým, pečení, Tříkrálová sbírka, Srdíčkový den, Liga proti rakovině, Dobrý Anděl).

Na konci školního roku jsou již tradičně nejlepší žáci školy, kteří splňují kritéria výborného prospěchu a účastní se nejrůznějších soutěží, vyhlášení a odměňování na základě nominace učitelů v rámci ankety Student roku, stejně jako nejlepší absolventi maturitních ročníků.

Závěry

Vývoj školy

- Škole byla udělena akreditace Erasmus č. 2022-1-CZ01-KA120-SCH-000111548 v oblasti školního vzdělání na období 1. 2. 2023 až 31. 12. 2027 podporující mobilitu žáků a vyučujících.
- Došlo ke zlepšení materiálně technických podmínek ve vzdělávání v oblasti informačních technologií, k rekonstrukci hřiště.
- Ve školním roce 2023/2024 se škola aktivně zapojila do projektu „Systém podpory provázejících učitelů“ (15 vyučujících).

Silné stránky

- Škola spolupracuje s tuzemskými a zahraničními partnery, což přispívá ke sdílení edukativních zkušeností, k profilaci žáků i vzdělávání nadaných žáků. (1.5)
- Žáci školy jsou motivováni k dosahování výborných výsledků vzdělávání jejich zapojením do předmětových soutěží a olympiád. (5.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Žáci nebyli ve sledované výuce vedeni v dostatečné míře k využívání různých informačních zdrojů, kritickému myšlení, vlastnímu bádání a objevování. (4.1)
- Pedagogové nevyužívali v hospitovaných hodinách široké spektrum výchovně-vzdělávacích strategií s ohledem na vzájemnou spolupráci žáků a aktivity podporující objevování a experimentování. (4.2)
- Ve sledované výuce byla výjimečně zařazena individualizace a diferenciacce práce s ohledem na aktuální vzdělávací možnosti žáků a jejich rozdílné pracovní tempo. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Vést žáky k práci s různými informačními zdroji a podporovat rozvoj jejich kritického myšlení.
- Využívat široké spektrum výchovně-vzdělávacích strategií s ohledem na podporu spolupráce mezi žáky a aktivit podporující objevování a experimentování.
- Diferencovat a individualizovat výuku s ohledem na žáky s odlišným pracovním tempem a jejich aktuálními vzdělávacími potřebami.
- Účelně a častěji využívat digitální techniku ve výuce ze strany žáků.
- Využívat závěry hodin k vyhodnocování splnění stanoveného vzdělávacího cíle s aktivním zapojením žáků a zařazovat jejich sebehodnocení. Využívat i jiné formy hodnocení jako vzájemné hodnocení a prvky formativního hodnocení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje, čj. 14627/SM/2009, ze dne 10. 9. 2009 s účinností od 10. 9. 2009, včetně dodatků číslo 1 až 4
2. Jmenování do funkce ředitele školy, čj. KUKHK-18871/SM/2018, ze dne 5. 6. 2018 s účinností od 1. 8. 2018
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 18. 10. 2023
4. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků a osvědčení o absolvování akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školních letech 2022/2023 a 2023/2024

5. Dokumentace k hodnocení materiálních a finančních podmínek školy ve školních letech 2022/2023 a 2023/2024
6. Dokumentace k zajištění bezpečnosti žáků (včetně knihy úrazů) vedená ve školních letech 2022/2023 a 2023/2024
7. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků platný ve školním roce 2023/2024
8. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2021/2022 a 2022/2023
9. Školní matrika vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
10. Záznamy z jednání provozních porad a pedagogických rad vedené ve školních letech 2022/2023 a 2023/2024
11. Záznamy z jednání předmětových komisí vedené ve školních letech 2022/2023, 2023/2024
12. Koncepční záměry rozvoje školy na období 2018 – 2024
13. Vyhodnocení dosažení koncepčních záměrů za období 2018 – 2023
14. Dotazníkové šetření pro žáky včetně vyhodnocení – školní rok 2022/2023
15. Hospitační záznamy vedené školou vedené ve školních letech 2022/2023 a 2023/2024
16. Školní řád střední školy platný ve školním roce 2023/2024
17. Školní vzdělávací program oboru vzdělání 79-41-K/61 Gymnázium platný ve školním roce 2023/2024
18. Rozvrhy hodin tříd a vyučujících platné k termínu inspekční činnosti
19. Třídní knihy vedené ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
20. Přehled prospěchu žáků ve školním roce 2022/2023 (výpis ze školní matriky)
21. Přehled prospěchu žáků školy u maturitní zkoušky (společná část) v jarním zkušebním období let 2021 – 2023
22. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2022/2023
23. Dokumentace k činnosti školního poradenského pracoviště včetně Minimálního preventivního programu a Strategie předcházení školní neúspěšnosti vedená ve školním roce 2023/2024
24. Inspekční zpráva Čj. ČŠIH-646/15-H ze dne 6. 11. 2015

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Alena Josefová, Ph.D., školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Eva Vachatová, školní inspektorka

Mgr. Iva Suchánková, školní inspektorka

Mgr. Lenka Marková, školní inspektorka

Bc. Zuzana Šarounová, kontrolní pracovnice

16. 11. 2023